

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 14.10.2025 § 121

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 14.10.2025

§ 121

**Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian selvityspyyntö, pysäköintialueiden muuttaminen maksullisiksi ja maksuautomaateista luopuminen.**

2738/00.01.02.05/2024

**Asian valmistelija / lisätietojen antaja**

juristi Lauri Uski p. 044 482 0789

**Päätös**

Lautakunta päätti antaa perusteluosassa esitetyn lausunnon selvityksensä eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian selvityspyyntöön jäsen Lindroosin lisäyksellä.

Samalla lautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

**Esittelijä**

kaupungininsinööri Lastikka Mika

**Päätösehdotus**

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa perusteluosassa esitetyn lausunnon selvityksensä eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian selvityspyyntöön.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

**Käsittely**

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Lindroos teki seuraavan muutosesityksen:

”Lausunnon perusteluosaan lisätään seuraava kappale: Lautakunta toteaa täsmennyksensä, että kaupunkiympäristölautakunta on 13.6.2024 (§ 79) tehnyt

päätöksen, jonka mukaisesti maksukorteilla toimivat pysäköintiautomaatit poistetaan kokonaan käytöstä siirtymäajan jälkeen, viimeistään 1.7.2027 mennessä. Näin ollen pysäköintimaksamisen ensisijainen ja siirtymäajan jälkeen ainoa käytettävissä oleva maksutapa on mobiilimaksaminen.” Ehdotusta kannatettiin.

Puheenjohtaja tiedusteli lautakunnalta, voidaanko jäsen Lindroosin muutosesitys hyväksyä yksimielisesti, vai asetetaanko se pohjaehdotusta vastaan. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Lindroosin muutosesityksen.

### Perusteluosa

Selvityksessä pyydetään ilmoittamaan, millä maksutavoilla pysäköinnin maksaminen Lahden kaupungin hallinnoimilla alueilla on mahdollista ja millä alueilla pysäköintimaksu on käytössä sekä miten maksutavoista on tiedotettu. Lausunnossa pyydetään arvioimaan annettua selvitystä ja esittämään arvio menettelyn asianmukaisuudesta ja lainmukaisuudesta.

Kaupunkiympäristölautakunnan 13.6.2024 §80 päätöksen mukaisesti pääsääntöisenä maksutapana Lahdessa on 1.1.2025 lähtien ollut mobiilimaksu. Mobiilimaksun vaihtoehtona on pysäköintimaksuautomaatti. Keskusta-alueella on 20 automaattia, joissa kortilla maksaminen on mahdollista. Maksukortilla toimivat automaatit sijaitsevat alueilla, joilla asioi paljon satunnaisia käyttäjiä, kuten satamassa ja kaupunginsairaalalla.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti samassa pykälässä, että maksullisia alueita laajennetaan liitteenä olevan kartan mukaisesti vuoden 2025 alusta. Tiedot maksullisen alueen rajoista löytyvät myös kaupungin nettisivulta, sekä alueiden liikennemerkeistä. Lahden kaupungin asiakaspalvelu, Lahti-Piste neuvoo myös tarvittaessa.

Lahden kaupunki on uutisoinut avoimesti muutoksesta lautakunnan esityslistan julkaisusta 6.6.2024 lähtien. Kaupungin nettisivulle on julkaistu useita uutisia sekä lautakunnan päätöksistä, että muutostyön etenemisestä. Asiasta on myös julkaistu lehdistötiedote sekä päätösvaiheessa että muutosvaiheessa. Muuttuvista alueista ja maksullisuudesta tiedotettiin myös kaupungin sekä kaupunkiympäristön somealustoilla. Joulukuussa 2024 pysäköinninvalvonta aloitti uusilla, maksulliseksi muuttuvilla alueilla autoilijoiden tiedottamisen. Jokaiseen alueella pysäköityyn autoon laitettiin lappu, joka kertoi, että alue on muuttumassa maksulliseksi. Vuoden alusta väärin pysäköityneitä aluksi huomautettiin, ja ohjattiin tutustumaan uusiin liikennejärjestelyihin.

Lahden Pysäköinti oy:n asiakaspalvelu on opastanut kuntalaisia applikaation lataamiseen ja sen käyttämiseen. Palvelua käytettiin alkuvuodesta 2025 runsaasti, mutta käyttö väheni kuukausittain.

Kunnalla on kiinteistönomistajana asemakaavaan tai rakennuslupaan perustuva velvollisuus autopaikkojen järjestämiseen vastaavasti kuin yksityisillä kiinteistönomistajilla. Kunnalle ei kuitenkaan ole säädetty erillistä lakisääteistä velvollisuutta järjestää tai tarjota pysäköintipalveluja.

Pysäköintipalvelujen tarjoaminen voidaan katsoa kuntalain (410/2015) 7 §:ssä tarkoitetuksi kunnan yleiseen toimialaan kuuluvaksi tehtäväksi, jonka kunta voi itsehallintonsa nojalla ottaa hoidettavakseen. Koska kyse ei ole laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta julkisesta toimeksiannosta, pysäköintipalvelujen tarjoamista ei ole perusteltua pitää julkisen hallintotehtävän hoitamisena. Samoin voidaan todeta, että kyse ei ole julkisen vallan käytöstä.

Suomen lainsäädäntö ei sisällä yleistä veloitetta käteisen rahan vastaanottamiseen. Lainsäädäntö turvaa sen sijaan kaikille oikeuden pankkitiliin, maksuvälineisiin ja maksutoimeksiantojen tekemiseen. Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on vuonna 2017 arvioinut Helsingin kaupungin ratkaisua siirtyä pysäköinnin maksamisessa ensisijaisesti mobiilimaksamiseen. Ratkaisussa kiinnitettiin huomiota siihen, että maksutapoja oli tarjolla useita, eikä kolikoiden käytön rajoittamista kaikissa pysäköintiautomaateissa katsottu syrjiväksi.

Edellä esitetyin perustein voidaan todeta, että pysäköintipalvelujen järjestäminen on kunnan harkintavallassa oleva tehtävä. Käteisen rahan käyttöä ei voida pitää kunnalle velvoittavana maksutapana, kunhan kunnassa asioiville tarjotaan tosiasiallisesti useampia vaihtoehtoisia ja kohtuullisia maksutapoja. Lahden kaupunki ei ole kokonaisuudessaan lopettanut muiden maksutapojen vastaanottamista, mutta on lakkauttanut vähällä käytöllä olleet pysäköintiautomaatit.

### **Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto

### **Toimenpiteet**

Ote: eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia